

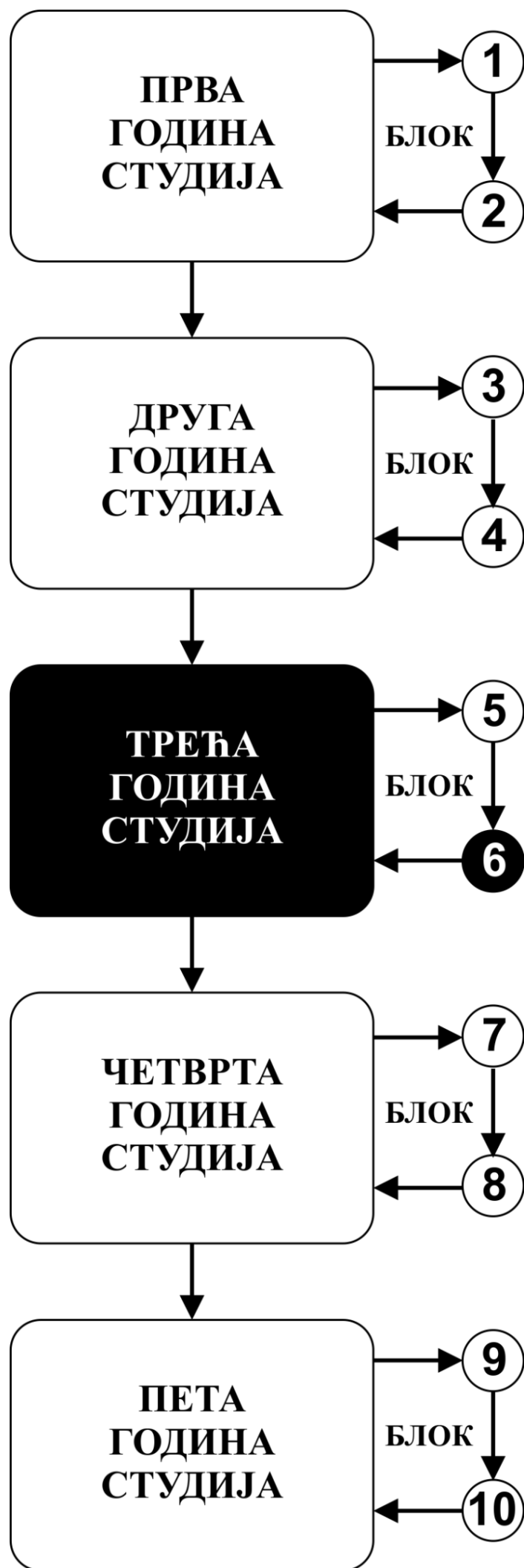

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ**

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2013/2014.

ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

Предмет:

ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

Предмет се вреднује са 5 ЕСПБ. Недељно има 4 часа активне наставе (2 часа предавања и 2 часа вежби).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Слободан Лончаревић	lslobodan@gmail.com	Доцент
2.	Денис Брајковић	denis.brajkovic@gmail.com	Истраживач сарадник
3.	Миљан Павловић	mikimiljan@yahoo.com	фацитилатор

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања недељно	Вежбе недељно	Наставник-руководилац модула
1	Орофацијални бол 1	6	2	2	Слободан Лончаревић
2	Орофацијални бол 2	4	2	2	Слободан Лончаревић
3	Орофацијални бол 3	5	2	2	Слободан Лончаревић
					$\Sigma 30+30=60$

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена и то тако што на посебном делу вежбе одговара на 2 испитна питања из те недеље наставе и у складу са показаним знањем добија 0- 2 поена.

ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА: На овај начин студент може да стекне до 70 поена, а према приложеној табели.

Модул	Назив модула	МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
		активност у току наставе	завршни тест	Σ
1	Орофацијални бол 1	12	28	40
2	Орофацијални бол 2	8	17	25
3	Орофацијални бол 3	10	25	35
Σ		30	70	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 55 бодова и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. стекне више од 50% поена на том модулу
2. стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу
3. положи модулски тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оцена
0 - 54	5
55 - 64	6
65 - 74	7
75 - 84	8
85 - 94	9
95 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-28 ПОЕНА

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**
Тест има 28 питања
Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 2.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-17 ПОЕНА

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**
Тест има 17 питања
Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 3.

ЗАВРШНИ ТЕСТ 0-25 ПОЕНА

**ОЦЕЊИВАЊЕ
ЗАВРШНОГ ТЕСТА**
Тест има 25 питања
Свако питање вреди 1 поен

ЛИТЕРАТУРА:

модул	назив уџбеника	Аутори	издавач	библиотека
1	Орална хирургија	Тодоровић Љ. и сарадници	Наука, Београд 2002	Има
2	Патофизиолошки аспекти орофацијалног бола	Ценић-Милошевић Д.	Аутор, Београд 2002	Има
3	Максилофацијална хирургија	Пишчевић А, Гаврић М, Сјеробабин И	Драганић, Београд, 1997	Има
4	Анатомија човека: глава и врат	Јовановић С, Јеличић Н	Савремена администрација, Београд, 2005	Има
5	Анатомија централног нервног система	Илић А, Благотић М, Малобабић С, Радоњић В, Простран М, Тошевски Ј	Савремена администрација, Београд, 2002.	Има
6	Основи гнатологије	Стошић-Синобад Д.	Савремена администрација, Београд	Има
7	Wall & Melzack's Textbook of pain	Група аутора	Elsevier Ltd, 5th edition	

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

ПРОГРАМ:

ПРВИ МОДУЛ: ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ 1

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

Неуроанатомија орофацијалне регије

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Анатомске основе орофацијалног бола - Инервација орофацијалне регије - Путеви преноса бола - Нервна ћелија, периферни нерви, нервни импулси	Инервација орофацијалне регије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

Патофизиологија орофацијалног бола

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Механизам настанка бола - Модулација бола - Периферна сензитизација - Централна сензитизација - Медијатори бола	Утврђивање патофизиолошких аспеката бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

Појам бола у орофацијалној регији

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Акутни, хронични и фантомски бол - Методe дијагнозе бола - Принципи терапије бола орофацијалне регије	Упознавање са методама дијагностике и терапије болних стања орофацијалне регије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

Бол зуба

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Денталгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија) - Пулпалгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија)	Клиничка слика и терапија слика дентиналгија и пулпалгија

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

Бол пародонта и меких ткива

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Болна стања пародонта (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија) - Бол меких ткива - Бол у вилицама	Клиничка слика и терапија акутних болних стања пародонта, меких ткива и бола у вилицама

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

Болна стања орофацијалне регије настала деловањем локалних етиолошких фактора	
предавања 2 часа	вежбе 2 часа
• Диференцијална дијагноза акутних болних стања орофацијалне регије 1) тумори 2) бол изазван јатрогеним фактором 3) инфекције 4) улцерације 5) траума 6) удаљени бол 7) симптоми системских болести)	• Клиничка слика и терапија акутних болних стања у орофацијалној регији

ДРУГИ МОДУЛ: ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ 2

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

Миофасцијални (мишићни бол)	
предавања 2 часа	вежбе 2 часа
• Нервномускуларна координација • Дефиниција и подела • Фактори ризика • Клиничка слика • Методе дијагностике	• Специфичности мастикаторне мускулатуре • Клиничка слика миофасцијалног бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

Миофасцијални (мишићни) бол - ТЕРАПИЈА	
предавања 2 часа	вежбе 2 часа
• Дијагноза, диференцијална дијагноза • Терапија миофасцијалног бола	• Дијагностика миофасцијалног бола • Приказ терапије миофасцијалног бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

Болна дисфункција темпоромандибуларног зглоба	
предавања 2 часа	вежбе 2 часа
• Дефиниција и подела (остеоартритис, реуматоидни артритис, синовитис, капсулитис) • Фактори ризика • Клиничка слика	• Клиничка слика болне дисфункције темпоромандибуларног зглоба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

Болна дисфункција темпоромандибуларног зглоба - терапија	
предавања 2 часа	вежбе 2 часа
• Дијагноза и диференцијална дијагноза • Терапија	• Приказ терапије болне дисфункције темпоромандибуларног зглоба

ТРЕЋИ МОДУЛ: ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ 3

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН)

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Подела бола неурогеног порекла - Дијагноза, диференцијална дијагноза - Клиничка слика	Клиничка слика идиопатске тригеминалне неуралгије (ИТН)

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН) - терапија

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
Терапија ИТН	- Терапија ИТН - Примене локалне блокаде нерва у терапији ИТН

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

Остали видови неуралгија у орофацијалној регији

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Неуралгије осталих кранијалних нерава - Секундарне неуралгије - Херпетичка и постхерпетичка неуралгија	Клиничка слика и терапија различитих видова неуралгија у орофацијалној регији

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЈЕДНАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Психогени бол

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Дефиниција и подела, клиничка слика, терапија - Атипични фацијални бол - Атипична одонталгија - Синдром "горећих уста"	Клиничка слика и терапија психогених болова

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Неуроваскуларни бол

предавања 2 часа	вежбе 2 часа
- Подела "Кластер" главобоља - Темпорални артеритис - Мигрена - Тензионе главобоље	Дијагноза и терапија бола неуроваскуларног порекла у орофацијалној регији

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

САЛА БРОЈ 2

17.15-18.45

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

САЛЕ 9/12

19.00-20.30

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
1	1	18.02.	17.15-18.45	Сала 2	П	Неуроанатомија орофацијалне регије	Доц.др Слободан Лончаревић
1	1	18.02.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Инервација орофацијалне регије Путеви преноса бола.	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
1	2	25.02.	17.15-18.45	Сала 2	П	Патофизиологија орофацијалног бола	Доц.др Слободан Лончаревић
1	2	25.02.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Патофизиологија орофацијалног бола	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
1	3	04.03.	17.15-18.45	Сала 2	П	Класификација бола у орофацијалној регији. Методе дијагнозе бола. Принципи терапије бола орофацијалне регије	Доц.др Слободан Лончаревић
1	3	04.03.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Упознавање са методама дијагностике и терапије болних стања орофацијалне регије	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
1	4	11.03.	17.15-18.45	Сала 2	П	Денталгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија), Пулпалгија (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија	Доц.др Слободан Лончаревић
1	4	11.03.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Клиничка слика и терапија слика дентиналгија и пулпалгија	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
1	5	18.03.	17.15-18.45	Сала 2	П	Болна стања пародонта (патофизиологија, клиничка слика, дијагноза, терапија). Бол меких ткива. Бол у вилицама	Доц.др Слободан Лончаревић
1	5	18.03.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Клиничка слика болних стања пародонта, меких ткива и вилица	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
1	6	25.03.	17.15-18.45	Сала 2	П	Диференцијална дијагноза акутних болних стања орофацијалне регије	Доц.др Слободан Лончаревић
1	6	25.03.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Клиничка слика акутних болних стања орофацијалне регије	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
1		04.04.	11.30-12.45	Сала 2	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
2	7	01.04.	17.15-18.45	Сала 2	П	Миофасцијални (мишићни бол)	Доц.др Слободан Лончаревић
2	7	01.04.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Специфичности мастикаторне мускулатуре Клиничка слика миофасцијалног бола	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
2	8	08.04.	17.15-18.45	Сала 2	П	Терапија миофасцијалног бола	Доц.др Слободан Лончаревић
2	8	08.04.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Терапија миофасцијалног бола	Др Денис Брајковић
					В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
2	9	15.04.	17.15-18.45	Сала 2	П	Болна дисфункција темпоромандибуларног зглоба	Доц.др Слободан Лончаревић
2	9	15.04.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Функционална анатомија темпоромандибуларног зглоба Етиологија дисфункције ТМЗ	Др Денис Брајковић
2	9				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
2	10	06.05.	17.15-18.45	Сала 2	П	Болна дисфункција темпоромандибуларног зглоба - терапија	Доц.др Слободан Лончаревић
2	10	06.05.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Приказ терапије болне дисфункције темпоромандибуларног зглоба	Др Денис Брајковић
2	10				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
2		09.05.	11.30-12.45	Сала 2	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	
3	11	13.05.	17.15-18.45	Сала 2	П	Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН)	Доц.др Слободан Лончаревић
3	11	13.05.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Клиничка слика идиопатске тригеминалне неуралгије (ИТН)	Др Денис Брајковић
3	11				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
3	12	20.05.	17.15-18.45	Сала 2	П	Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН) – терапија	Доц.др Слободан Лончаревић
3	12	20.05.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Идиопатска тригеминална неуралгија (ИТН) – терапија	Др Денис Брајковић
3	12				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ОРОФАЦИЈАЛНИ БОЛ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
3	13	27.05.	17.15-18.45	Сала 2	П	Остали видови неуралгија у орофацијалној регији	Доц.др Слободан Лончаревић
3	13	27.05.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Клиничка слика и терапија различитих видова неуралгија у орофацијалној регији	Др Денис Брајковић
3	13				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
3	14	03.06.	17.15-18.45	Сала 2	П	Психогени бол	Доц.др Слободан Лончаревић
3	14	03.06.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Клиничка слика и терапија психогених болова	Др Денис Брајковић
3	14				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
3	15	10.06.	17.15-18.45	Сала 2	П	Неуроваскуларни бол	Доц.др Слободан Лончаревић
3	15	10.06.	19.00-20.30	Сале 9/12	В	Дијагноза и терапија бола неуроваскуларног порекла у орофацијалној регији	Др Денис Брајковић
3	15				В	Испитивање студената	Доц.др Слободан Лончаревић Др Денис Брајковић
3		18.06.	11.30-12.45	С2	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3	